

TARİH: 10.Mart 87

"TKP'NİN SESİ RADYOSU" NUN GÜNLÜK YAYIN PROGRAMI:

Haberler: Yazan: İdr. Yav.Al. Spikerler: Den. ve Yav.

1. V.Halefoğlu 14 Mart günü ABD'ye gidiyor. ~~Özellikle Sıkışık görüş~~
2. ~~xxx~~ 16 Mart günü Şults ile SİA anlaşmasını imzalayacağı bildirili
3. Türk basınında Suriye'ye karşı kışkırtıcı yayınlar hızla yaygınla
3. şıyor: "Güneş",
4. SHP'li milletvekilleri Meclis Başk. verdikleri bir "Araştırma
- "Önergesi" ile, 24 Ocak kararlarının uygulanmaya başlamasından
5. bu yana bazı zenginlerin nasıl servet edindiklerini ortaya
- çıkartılmasını istediler
6. Bursa'da kurulu Sümerbank Merinos Fabrikası işçileri, işverenin
7. toplu sözleşmelerdeki tutumunu protesto ederek, fabrikanın kuru-
- luş toplantısına katılmadılar
8. NETAŞ grevinde çırak öğrenciler ileyle grev kırıcılığı yapıldı
- Geçen yıl içinde 130 bini memur olmak üzere, toplam 650 bin kişi,
9. yiyecek ve giyecek gibi hayati ihtiyaçları için Kızılay'dan para
10. yardımı isteğinde bulundu
11. Sovyet ve Amerikan heyetleri Cenevre'de yeniden toplandı
- Gorbaçov, İsveçli yazar Ländkrent'in mektubunu yanıtladı
12. F.Alm. Kiğı kentinde 10 binin üzerinde tarım üreticisi gösteri
13. yaptı
- Regan, İrangeyt adı verilen skandalla ilgili Senato Komisyonuna
14. bir mesaj ~~xxx~~ ilette
15. ABD Suudi Arabistan'a 12 savaş helikopteri ile roket yerleştirir-
- lebilen 15 başka helikopter ~~satacak~~
16. Regan yönetimi, Çad'daki Habre rejimine yardımı artırmak istiyor
17. G.Pasifik ülkelerinin sert protestolarına karşın, Fransa'nın
- Mercan ~~x~~ takımadalarındaki atom denemelerinden vazgeçmek ~~niyetin~~
- de olmadığı bildiriliyor

GÜNÜN YORUMU:

Yazan: Tah.

Spiker: Nec.

Başlığı: 1982 Anayasasına uygun bir ceza yasası

Konusu:

Y A Z I L A R:

Yazan:

Spiker: Den. ve Yav.

1. Sovyet ülkesi, Sovyet yaşamı programını

2.

3.

12.

13.

--- Dışışleri Bakanı Vahit Halefoğlu'nun 14 Mart günü Birleşik Amerika'ya gideceği ^{ve} Başbakan Özal'la görüşeceği, ardından da, 16 Mart günü Amerika Dışışleri Bakanı Şultz ile görüşeceği ~~açıklanmış~~ ^{imzalanmadı} ~~ken, bu ziyaret sırasında Savunma İşbirliği Anlaşmasının imzalanıp bildiriliyor. ~~Bu bilgi~~ Bilindiği gibi~~ ¹⁹⁸⁶ imzalanmayacağı açıklığa kavuşmadı. 12 Aralık (günü parafe edilen Anlaşmanın karşılıklı mektup teatisiyle imzalanacağı bilidirildiği ^{imzalanmasından vazgeçildiği} ~~halde bundan vazgeçilmiş, anlaşmanın, Halefoğlu'nun ABD'yi ziyareti sırasında imzalanacağı açıklanmıştı.~~ ^{Dışışleri Bakanlığı tarafından daha önce} ~~belirtilmiştir.~~

Bu arada, kamuoyunda, Savunma İşbirliği Anlaşmasının imzalanmasının yanlış olacağı şeklindeki görüşler giderek artıyor. Anlaşmanın parafe edilmesi sırasında, Birleşik Amerika'nın Türkiye'ye yapacağı yardımların kesin taahhütler olmadığı, bu konuda vaddler verildiği

~~bilendirilmişti~~ bizzat bir Amerikan Savunma Bakanlığı yetkilisince bildirilmişti. Türkiye'deki üslerin ABD tarafından kullanılması, bu üslerin genişletilmesi, çevik kuvvetler için yararlanılması karşılığında Türkiye'nin isteklerinin yerine getirileceğinin yalnızca ^{vaad edilmes} ~~vaad~~ ^{muhtalefet} tarafından, ~~onların~~ ^{onların} tehlikesi olduğu ve Türkiye'nin çıkarlarına edilmesi ~~tepkile karşılanmıştır.~~ ^{tepkile karşılanmıştır.} Birleşik Amerika Dışişleri Bakan ~~fers~~ ^{fers} ~~düşüğü~~ ^{düşüğü} ~~sehlünde~~ ^{sehlünde} ~~yorumlamıştır.~~ ^{yorumlamıştır.} Yardımcısı'nın sözleri üzerine ise bu tepkiler daha da arttı. ^{Amerikan} Dışişleri Bakan Yardımcısı Dervinski, ^{ise} ~~hatırlanacağı üzere,~~ ^{daha anlaşma imzalanmış} ^{dan} Kongre'de yaptığı konuşmada, "Kongre isterse Türkiye'ye yardımı keser, Türkiye zaten buna alışık" demişti.

Bu olay üzerine Amerikan Büyükelçiliği'nin "yanlış anlama olmuş, Bakan yardımcısının konuşması bizim politikamızı yansıtmıyor" şeklindeki açıklaması ise kamuoyunu tatmin etmekten çok uzak bulunuyor. ~~xxx~~ Bir Dışişleri Bakan Yardımcısı'nın politikayı bilmemesinin düşü-

3

~~nülemeyeceği belirtiliyor.~~

Milliyet gazetesi yazarı Mehmet Ali Birand'da ^{bu konuyla ilgili} ~~gazetesinde yazdığı~~
yazı^{sin}da Savunma İşbirliği Anlaşması'nın imzalanmasına karşı çıkıyor
ve, "Amerika'da yönetim sallanırken ve güç Kongre'ye kayarken, Baş-
kanlık seçimleri yaklaşırken, Türkiye'nin anlaşması onaylaması son
derece hatalı olup." diyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- Türk silahlı kuvvetlerinin bir süre önce karadan ve havadan saldırıyı protesto için Kuzey Iraktaki Kürt köylerine yaptığı ~~saldırılar~~ ^{başlayan} ~~yaftaştırılarda~~ çeşitli Avrupa ülkelerinde ~~protesto~~ gösteriler sürerken, Türk basınında da komşu Suriye'ye karşı kışkırtıcı yayınlar hızla yaygınlaşıyor. Güneş'' gazetesinde yayınlanan bir yorumda Türkiye'nin doğrudan Suriye topraklarında da ~~hız~~ askeri bir harekate girişebileceği yolunda ifadelere yer verirken, ismi verilmeyen kimi üst düzey güvenlik yetkililerinin, bundan sonra bölgedeki olaylardan Suriye'yi ⁱⁿ sorumlu tutulacağı ^{nı} söyledikleri de basında yer alıyor. Bu arada Dışişleri Bakanlığından yapılan bir açıklamada, Suriye'ye herhangi bir protesto notası verilmediğini, büyük elçiyle yalnızca görüş alış-verişinde ~~bulunulduğunu açıkladılar~~ bulunulduğunu belirttiler. Suriye büyükelçiliği ise kendi sınırları içinde Türkiye'ye yönelik

5

herhangi bir kampın bulunmadığı görüşünü yineledi ve Irak'takine benzer bir askeri operasyonun Suriye topraklarında yapılmasına hiçbir şekilde izin verilmeyeceğini söyledi.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

2

--- SHP'li milletvekilleri Meclis başkanlığına ^{verdikleri bir} 'araştırma önergesi' ^{ile} ~~vererek~~, 24 Ocak kararlarının uygulanmaya başlamasından bu yana bazı zenginlerin nasıl servet edindiklerinin ortaya çıkarılmasını istediler.

SHP'li milletvekillerince verilen 'Meclis Araştırma Önergesi'nde üretici olmayan sermaye kesiminin son yıllarda akıllara durgunluk verecek ölçülerde ~~küçümsen~~ büyüdüğü, verimsiz servete yenilerinin katıldığı belirtilerek şöyle deniyor: "Bu arada da Sayın Başbakan'ın yakın çevre ve akrabalarının ihya olması, ister istemez ~~kı~~ kafalarda soru işaretleri doğurmaktadır. Bunun en açık örneği, Başbakan Özal'ın kardeşi Korkut Özal'ın 3 yıl gibi çok kısa bir süre içinde şaşılacak bir hızla zenginleşmesidir."

6-a

Önergede ayrıca, yolsuzluk iddialarının hiçbir dönemde, bu dönem deki kadar yaygınlık kazanmadığına dikkat çekiliyor ve hükümetin hangi karar ve uygulamalarıyla kimlerin nasıl zengin edildiğinin Meclis Araştırmasıyla ortaya çıkarılması gerektiği belirtiliyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

② --- Bursa'daki Sümerbank Merinos Fabrikası işçileri, işverenin toplu sözleşmelerdeki tutumunu protesto ederek, fabrikanın kuruluş yıldönümü toplantısına katılmağdılar.

~~Burxaxixan~~ Gönüllü muhabirimiz Ali Yavuz'un Bursa'dan bildirdiğine göre, Bursa Valisi Zekai Gümüşdiş, Belediye Başkanı Ekrem Barışık ve Enniyet ~~MüxxxMüxx~~ Müdürü Lütfü Tomuş'un da davet edildiği yemekli törene ^{işçiler} katılmayarak, ~~işçiler~~ toplu sözleşmenin bir an önce imzalanmasını istediler.

90 günü aşkın zorlu bir mücadele sonunda başarıyla biten NETAŞ grevini kırmak için hükümetin ~~xxxxxx~~ aktif çalıştığı Ulaştırma Bakanı Yeyssel Atasoy taraf ından doğrulandı. Ulaştırma Bakanı Atasoy, mecliste konuyla ilgili bir önergeye yanıt verirken, NETAŞ'ta çıkarak öğrenciler eliyle grev kırıcılığı yapıldığını, bunun müfettiş raporlarıyla da saptandığını açıkladı. Atasoy bakanlığının claydan sorumlu olmadığını da öne sürdü.

Konuyla ilgili soru önergesini veren DSP Grup Başkanvekili Suru ri Baykal ise ~~xxxxxx~~ önergenin Ocak ayında verildiğini, bakanın ise grev bittikten sonra ve Mart ayında yanıt verdiğini ~~hatırlattı~~ hatırlattı. Baykal, grev kırıcılığının bir başka bakanlık eliyle de yapıldığını, hükümetin baştan beri işin içinde olduğunu, belirterek, "grev kırıcılığı yapıldığı resmen ortaya çıkmıştır" dedi.

Ö --- Özal hükümetinin ekonomik politikası sonucu bir yandan işçi ve memur aylıklarındaki düşüş sürerken, öte yandan hem işsiz, hem de işçi ve memurlar arasında açlık son derece hızla artıyor.

Bir araştırmaya göre geçen yıl içinde 130 bini memur olmak üzere toplam 650 bin yurttaş, yiyecek ve giyecek gibi hayati ihtiyaçları için Kızılay'dan para yardımı isteğinde bulundu. Yine aynı araştırmaya göre Kızılay'dan doğrudan yiyecek yardımı isteğinde bulunan açların sayısı ise 1 milyonu aşmış bulunuyor. (Bilindiği gibi geçen yılın sonunda Kızılay tarafından yapılan bir açıklamada, ülke çapında Kızılay aşevlerinden ~~ancak~~ ^{bir yıl içinde} ancak 200 bin yurttaşa yemek verilebildiği belirtilmişti.

--- Son günlerde dayanılmaz hale gelen zorlu kış koşulları büyük kentlerde yaşamı felce uğrattırken ve yetkililer bu duruma seyirci kalmakla yetinirken , Başbakan Özal'ın Amerika'dan televizyon gösterisi yapması, yurttaşlar arasında büyük öfke yarattı. TRT tarafından ~~yürütülen~~ 250 milyon liralık harcamayla yayınlanan Özal'ın televizyon gösterisi yurttaşlarla alay etmek olarak değerlendiriliyor. ~~Bilindiği gibi Özal'ın televizyon gösterisine muhalefet partileri karşı çıkmışlar ve eleştirmişlerdi. SHP sözcüsü Cahit Tütüm gösteriyi tam bir skandal olarak nitelerken DYP Genel başkanı Cindoruk da, Özal'ın ameliyatının adeta bir şehzadenin sünnet düğününe döndürüldüğünü ve iç politika malzemesi olarak kullanıldığını belirtmişti. Bu arada TRT Haber dairesi müdürü televizyon yayınına savunmaya kalkışarak, bu olayın "çarpıcı bir haber-çlık örneği" olduğunu öne sürdü.~~

10.3.1984

2

-----Sovyetler Birliğiyle Birleşik Amerikanın Avrupadaki ~~mük~~ orta menzilli nükleer füzelerinin kaldırılmasını öngören Sovyet önerisini ^{yeniden} görüşmek üzere Sovyet ve Amerikan heyetleri Cenevrede/toplandı. Geçen hafta boyunca her iki tarafın yetkilileri de, görüşmelerin başarıyla tamamlanması konusunda umutlu olduklarını bildirmişlerdi. Sovyet lideri Gorbaçovun açıkladığı öneriyle ilgili olarak yaptığı son açıklamada Amerikan Dışişleri Bakanı Shultz, Avrupadaki orta menzilli füzelerin kaldırılması konusunda umutlu olduğunu bildirmiş, denetimin her iki ülkenin ulusal imkanları ve yerinde kontrol temelinde sağlanması bakımından iki ülke arasında ilke birliğinin ~~mevcut~~ olduğunu söylemişti. Sovyetler Birliğiyle Birleşik Amerika arasında Cenevrede yapılan silahsızlanma görüşmelerinde Amerikan heyetine başkanlık eden Maks Kempin men de, orta menzilli nükleer füzelerin kaldırılması konusunda iyimser olduğunu kaydetmiştir.

Öte yandan, Amerikan yapısı "Pörşing-2" ve "Kruyz" füzelerinin yerleştirilmiş bulunduğu 5 Batı Avrupalı NATO ülkesinden heyetler ile Birleşik Amerika heyeti arasında, Vaşingtonda görüşmeler yapılıyor. Amerikan Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Redmen, görüşmelerde özellikle Amerikan tarafının hazırladığı orta menzilli nükleer füzelerin Avrupadan kaldırılmasına ilişkin anlaşma tasarısı üzerinde durulmakta olduğunu söyledi. Sözcü, konunun her bakımdan ele alınması için Federal Almanya, İngiltere, Belçika, Hollanda ve İtalya heyetleriyle Amerikan heyetlerinin tekrar biraraya gelmelerinin gerekebileceğini bildirdi. Redmen bu arada, ~~denetim~~ denetim konusunun görüşmelerin ağırlığını oluşturacağını bildirdi.

X

-----Sovyet lideri Gorbaçov,Sovyetler Birliğinin bir dünya savaşının patlak vermesini önlemek için bundan böyle de elden geleni yapacağını belirtti.İsveçli ünlü yazar bayan Astrid Lindkrentin kendisine gönderdiği mektubu yanıtlayan Gorbaçov,"Bugün ^{bilinçli}bağımsız yaşama atılan kuşağın 2000 yılında nükleer silahsız ve savaşız bir dünyaya ayak basabilmeleri için Sovyet yönetimi hiçbir çabayı esirgemiyecektir" ~~diyan~~ dedi.Bundan bir süre önce Moskovada yapılan dünya barış forumuna davetli olmasına karşın,sağlık nedeniyle katılamayan bayan Lindkrent,Gorbaçova bir mektup göndererek teşekkür etmişti.

D

-----Federal Almanyanın Slesvih-Holştayn eyaletinden 10 binin üzerinde tarım üreticisi, Ortak Pazarın tarım politikasına karşı pazartesi günü KİGİ kentinde protesto gösterisi yaptı. Kilometrelerce süren gösteri bir mitingle sona erdi. Mitingte yapılan konuşmalarda, AET'nin uyguladığı tarım politikası sonucu artmakta olan tarım alanındaki bunalımın en başta küçük ve orta üreticileri iflasa sürüklediği, ancak son dönemde daha büyük üreticiler arasında da iflasların görülmeye başladığı kaydedildi. Mitingte, değişik köylü örgütlerinin temsilcileri, yaptıkları konuşmalarda, 1970'li yılların ortalarından beri eyalet çapında üreticilerin gelirlerinde yüzde 30 dolayında düşüş gözlemlendiğini bildirdiler. Ortak Pazarın alım fiyatlarını düşürmesi sonucu önümüzdeki yıllarda üreticilerin yüzde onunun daha iflasın eşiğine geleceğini kaydetttiler.

2 -----Amerikan Cumhurbaşkanı Regin,İrangeyt adı verilen skandalla ilgili Senato Komisyonuna bir mesaj ileterek,istifa etmek zorunda kalan eski güvenlik işleri danışmanları Poyndekster ile Norta sınırlı bir dokunulmazlık tanınmasını istedi.Buna göre,Poyndekster ile Nort,verdikleri ve verecekleri ifadeler dolayısıyla cezaya çarptırılmayacaklar.Haklarında adli soruşturma açılabilmeyle birlikte cezaya çarptırılmalarını ~~sağ~~ önlemeye çalışan Regin,Poyndekster ile Norttan,İrana silah sevkiyatından elde edilen paraların Nikaragua Kontralarına transfer edilmesinden Cumhurbaşkanı'nın habersiz olduğunu söylemelerini sağlamaya çalışıyor.

D

-----Birleşik Amerikanın Suudi Arabistana 12 savaş helikopteriyle roket yerleştirilebilen 15 başka helikopter satacağı açıklandı. Pentagon sözcüsünün Vaşington'da yaptığı açıklamaya göre, bunun yanısıra Suudi Arabistanın daha önce satın almış olduğu F-15 uçakları için radar engelleme tesisi verilmesi üzerinde de duruluyor. ~~Sözcü bir soru üzerine, Senatör Spektır'ın Savunma Bakanı Vaynbergere bir mektup göndererek bu konudaki kuşkularını dile getirdiğini söyledi.~~

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

2 -----Amerikan Savunma Bakanlığı-Pentagon,'Yıldızlar Savaşı' projesi hazırlıkları çerçevesinde,büyük inşaat şirketlerinden Fluor Konstraktırz'a yeni bir ihale verdi.Pentagondan yapılan açıklamaya göre,söz konusu inşaat firması,Niyu-Meksiko eyaletindeki roket üssü Vayt Sands üssünde,'Yıldızlar Savaşı' projesi çerçevesinde yeni tür ~~bir~~ lazer ışını geliştirmek için kullanılacak dev bir bina ve başka tesisler kuracak.İhalenin 200 milyon dolar tutarında olduğu bildirildi.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Ø -----Amerikan Dışışleri Bakanlığından yapılan açıklamaya göre,Regin yönetimi Çad'daki Batı yanlısı Habre rejimine yardımı artırmak istiyor. Geçen yılın Aralık ayında Regin hükümeti,15 milyon dolarlık askeri yardım paketini onaylamıştı.Amerikan yönetiminin Habre rejimine yeni askeri yardım planı,Afrika ülkeleri arasında,Çad'ın içişlerine karışma olarak niteleniyor,Fransanın da bu ülkede askeri birlik bulundurması ve Amerikan yönetiminin ya Batı yanlısı rejime yeni askeri yardımda bulunması,Çad'daki sorunlara barışçı çözümü engelleyen temel etmenler olarak değerlendiriliyor.

2

-----Güney Pasifik ülkelerinin sert protestolarına karşın,Fransanın
 Mercan takımadalarındaki atom denemelerinden vazgeçmek niyetinde olma-
 dığı bildiriliyor.Fransa Dışişleri Bakanı Jan-Bernard Raymon,Tokyoda
 düzenlediği basın toplantısında,Fransız hükümetinin bu konudaki polit-
 kasında değişiklik yapılmasının söz konusu olmadığını söyledi.Bilin-
 diği gibi,güney Pasifik ülkeleri güney Pasifiği bölgeyi atomsuz bölge ilan etmişler
 ve nükleer güç sahibi devletleri/bu statüye uymalarını istemişlerdi.
 Sovyetler Birliği,ardından Çin Halk Cumhuriyeti olumlu yanıt verirken
 .Fransa şimdiye kadar kesin bir resmi açıklama yapmamıştı.

- / -

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ ARŞİVİ

TKP'NİN SESİ

Yorum:

10.3.1987 Tah.

Ceza yasasının yeniden hazırlanmasıyla, 12 Eylül'den ~~beri~~
bu yana pekiştirilmekte olan baskıcı devlet yapısına yeni bir
unsur daha eklenmek isteniyor

1982 ANAYASASINA UYGUN BİR CEZA YASASI HAZIRLANIYOR

pekiştirilmekte
olan

Adalet Bakanlığının hazırlattığı yeni ceza yasası ön tasarısı
geniş çevrelerin tepkisine yol açmaya devam ediyor. ~~Bu~~ Ceza yasa-
nın yeniden hazırlanmasıyla, (pekiştirilmekte olan baskıcı devlet yapısına,
12 Eylül'den bu yana /~~bir~~, ~~bir~~
(bir unsur daha)
bir unsur daha eklenmek isteniyor.

Ceza yasası olumlu yönde değil, özgürlükleri daha da kısıtlayıcı yönde
değiştirilmek isteniyor. Demokrasiyle hiçbir ilgisi olmayan 1982
Anayasasına uygun, 12 Eylülü yapanların anlayışına uygun bir ceza yasa-
sı oluşturulmak isteniyor. Ceza Hukuku Profesörü Çetin Özek, bu durumu
şöyle dile getiriyor: "Bugünkü anayasa sistemi demokrasi kurallarıyla

bağdaşmıyor, otoriterdir, yürütme^{ye} üstünlük sağlıyor ve kişi özgürlüklerini ~~xxxxxxx~~ kısıtlıyor. Türk Ceza Yasası ile, bu anayasa ile uyumlu suçlar düzenlenmiş oluyor". D.D., 12 Eylül'cü generallerin baskıcı devlet/^{i pekiştirme} arzularını dile getiren bu yeni ceza yasası 24 Ocak'çı Özal'ın başında bulunduğu hükümet eliyle hazırlatılıyor. Sözünü ettiğimiz, Türk Ceza Yasası Öntasarısı, Adalet bakanlığınca hazırlatılmıştır.

Yeni ceza yasası öntasarısı ile, ceza yasası sözüm ona "modernleştiriliyor". Yani, Özal'ın kendi anlayışına uygun olarak "modernleştirdiği" ~~xxxxxx~~ bugünkü Türkiye'nin gerçek anlamda çağdaşlaşmaması için cezai engeller arttırılıyor, yeni yeni engeller konuyor: Politik ~~xxxxxxx~~ düşünce suçlarının kapsamı genişletiliyor ve sınırları belirsiz

leştiriliyor; basın yoluyla düşüncelerini açıklama hakkı ~~xxxxxx~~ sınır-
lanıyor. Kısaca söylemek istersek, tasarı, İnsan Hakları Derneği Genel
Sekreteri Akın Birdal'ın söylediği gibi, "Türkiye'nin demokrasiye
döndüğünü söyleyenleri yalanlıyor". Nitekim, ^{ön}/~~t~~asarı çok geniş çevrelê-
rin tepkisini çekti. Türkiye Barolar Birliği Başkanı Teoman Evren,
bu öntasarının eski yasanın aynı veya tadil edilmiş şekli olduğunu
söyledi, yeni bir ceza yasasında 141.,142.,163 maddelerin ve idam ceza-
larının yer alması gerektiğini belirtti. Ankara Barosu, öntasarıda
demokratik ilkelerin gözardı edildiğini belirtti. İzmir Barosu Başkanı
Güneş Atalay , önce anayasa değişikliğinin gerçekleştirilmesi, ondan
sonra çağdaş bir ceza yasa tasarısı hazırlanması istemini öne sürdü.

Profesör Faruk Erem, Avukat Halit Çelenk, Avukat Turgut Kazan^{ve diğerleri} gibi, ülkemizin tanınmış hukukçuları da tasarının demokrasi ve insan hakları ilkelerine aykırı olduğunu dile getirdiler. SHP Genel Sekreteri Fikri Sağlar, sözkonusu tasarımı "şimdiye kadar hazırlanmış en iyi güldürü romanı" diye nitelerken, DSP Genel Sekreteri Nuri Korkmaz "demokrasi varsa kurullarıyla işlemeli, yeni ceza yasası da demokratik olmalı" dedi.

Tasarıya şimdiye kadar karşı çıkan hukukçular da, politikacılar da, bugünkü antidemokratik ortamda, 1982 anayasasının yürürlükte olduğu bir ortamda, demokratik bir ceza yasası hazırlanamayacağı ~~şüphesiz~~ görüşünde birleştiler. Kanımızca, böyle yapmakla, 1982 anayasasına da, 1982 anayasasına dayanılarak kurulan ve kurulmasına devam edilen baskı-

cı bir devlet yapısı kurulmuş olmasına ve ~~ix~~ bu yapının daha da ~~xxxx~~
~~xxx~~ dallandırılıp budaklandırılmak istenmesine/^{de} karşı çıkmış oldular.

Özal hükümeti, ceza yasasını "modernleştirir" havalarda. ~~Bu~~ ve
^{nun} Bu ~~havalarda~~ bir gereği olarak, ^{de} yeni ceza yasası öntasarısını "geniş
bir tartışmaya sunar" havalarda. Şimdi, bu antidemokratik ceza yasa-
sı tasarısına karşı ^{gücülerini de} çıkmak, bütün demokrasi ve hukuk ^{devleti} (yanlıklarının) üye-
rinde birleşebilecekleri ortak bir nokta oluşturuyor.

TKD

(2)

YENİ DÜNYA
Gülsüm İsmail

10.3.87

SEMT KOMİTESİ SEKRETERİ

2 -

Sayın dinleyiciler, şimdi sizlere bir Sovyet gazetesinde yayınlanan röportajdan yararlanarak hazırladığımız yazımızı sunuyoruz.

Konuğumuz, SBKP'nin Moskova ili Kuybisev semt komitesi I. sek —
reteri İvan Fedoroviç Komzolov.

Soru: İvan Fedoroviç, ^{bize} dinleyicilerimize semt komitesi sekreterliğine nasıl geldiğinizi ve bunun için neler gerektiğini anlatırmısınız?

y

— Semt benim evim. Burada doğdum. Babam duvarcı, annem işçiydi. Küçük yaşında beni çalışmaya hazırladılar. Fabrikada çalışırken diğer yandanda gece okuyarak mühendis oldum. Önce KOMSOMOL'a daha sonrada parti komitesinin sekreterliğine seçildim. Sanayi üretimi ve ekonomi konusunda uzmanım , parti çalışmasını seviyorum. Bu yol bir çok parti yöneticisi için aynı. Bütün semt ve şehir komiteleri

sekreterleri halk ekonomisinin herhangi bir dalında uzmanlar. Bu ise her şeyden önce ekonominin ve parti yönetiminin yetkinleşmesine yardım eder.

Parti yöneticisinin sahip olması gereken en önemli özellikler kendine ve herkese karşı titiz davranmak, mütevazı ve sözünegüvenilir olmak, hayatı iyi bilmek, çalışkan, becerikli, veyeniliklere açık olmak, insanlara doğruyu söylemek ve onları dinlemek. Her komünist ve parti yöneticisi için affedilmez yanlışlıklar aldırılmazlık, pasiflik, toplumun gereksinimlerine sırt çevirmektir. Hiç şüphesiz namussuzluk, kibir, para hırsı, ve bürokratizm de bu yanlışlıkların içinde.

Soru: Bu tür yöneticilerle karşılaşmak mümkün. Ve burjuva propagandası bu olumsuz faktörleri komünistleri ve liderleri karalamak ve Sovyet

halkının SBKP'ye inancını sarsmak için kullanıyorlar.

Y — Bu tür yöneticilerle parti mücadele ediyor. Basınımız da bunları tek tek ortaya çıkartıyor. Oysa bu merkezler, olayın bu yönünü dikkatli bir biçimde gözlerden saklıyorlar.

P Soru: Batılı antisovyet radyolar sık sık parti yöneticilerinin "yerlerinin sıcak" olduğunu, yani masa başında rahat rahat çalıştıklarını tekrarlıyorlar. Bir günlük çalışmanızı anlatırmısınız?

Y --- Şu şiarla çalışıyorum: Erken gel, geç git! Bundan başkası imkansız. Bakın, saat 21.00'e geliyor ve ben hala iş yerindeyim. Ülkede, şehirde ve semtte gelişen olayları takip etmek gerekli. Sanayi tesislerini gezmek ve halkla konuşmak, emekçilerin mektuplarını okumak, insanlarla sohbetler etmek zorunlu. Gecenin geç saatlerinde ertesi günü plan-

lamak ve gece gelen telefonlara cevap vermekde. Her cumartesi, sık sık pazarları ve tatil günleride çalışıyorum.

400bin kişilik bir semtin sorunlarını çözmek, politik ve sosyal etkinliği arttırmak sadece parti sekreterinin başarabileceği bir iş değil şüphesiz. Tüm parti komitesinin kollektif çabaları sonucunda yetenek, güç, akıl, ve yüreğinin birleştirilmesiyle olacak bir iş.

Soru: Parti organı, ekonomi uzmanlarının görevlerini kendi üzerine alıyor?

Hayır! Partinin politik öncülüğü halk aracılığıyla-halk için ve onların mutluluğunda vücut buluyor. Leninci prensip bu. Eğer komünist yönetici kendini lekeleyecek bir iş yaparsa bu olaya parti örgütü, hatayı kendiyapmış gibi yaklaşır. Yönetici semt komitesinin önerisiyle, bakanlık

tarafından görevden alınır.

2 Soru: Son olarak bir kaç özel soru sormak istiyoruz. Kısaca ailenizden bahsedermisiniz?

Y -----Dört kişilik bir aileyiz. Eşim semtteki tekstil fabrikasında işçiydi, şimdi de kıdemli teknik eleman. Büyük oğlumuz, bizimde çalıştığımız fabrikada çalışıyor. Küçük oğlumuz ise henüz orta öğrenimde. Fabrikada çalışırken aldığımız üç odalı bir dairede yaşıyoruz.

2 Soru: Ne kadar maaş alıyorsunuz?

Y -----Bütün başkent semtkomiteleri sekreterleri)nin aldığı gibi 390 ruble. Fabrikada çalışırken aldığımdan biraz fazla.

2 Soru: Makam arabasını kullanıyormusunuz?

Y -----Evet. Komite sekreteri odasına kapanıp çalışan bir görevli değildir.

Her zaman halkın içinde, fabrikalarda, tesislerde olmak zorundadır. Makam arabasını da bu amaçlarla kullanıyorum.

2 Soru: Gelecek için neler söyleyeceksiniz?

y -----Önümüzde bizi bekleyen; partimizin aldığı kararları, planlarımızı, yaşama geçirmek, semtin sorunlarını çözmektir.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

(5. Program için)

(Program muziki)

Sizlere en iyi dileklerimizle sunarak Sov-

yet ulkest, Sovyet yasamlı programların yemini
bir dizisi deha aglyonuz degerli dinleyici-

termini. Bu programma da di leyebileceğinz

Yazıların ilki "Tavass" (Yoldaş) sözüyle ilgili

11, kinctsi ise bir SBKP yöneticisiyle yapıldı

maas bir söylesi. Sora Gevay kösemizde bulun

Soviet kadnlarnin durnunyla igili: sonlari

ce vāp̄layacaḡiz.

(S'il y a eu un)

("SemtKomitest sekretari" yazisi)

(Muzik-Zamen sortun versa verilmeyebili.)

(Soru-Cevap köşesi anonsu)

(Kadınlar üzerine yazı)

MA VI

WAKP

720

Yeni Dünya Grubundan

B. Akın

10.3.82

2- Kosmosta bizden başka düşünen var mı?

Var

bize benzer mi

bilmiyorum

belki bizden güzeldir

.....

belki tıpatıp bize benzer

ve yıldızlardan birinde

hangisinde bilmiyorum

yıldızlardan birinde konuşacak elçimiz

hangi dilde bilmiyorum

Yıldızlardan birinde konuşacak elçimiz onunla

Tavariş diyecek

söze bu sözle başlayacak biliyorum

Tavariş diyecek

A - Değerli dinleyiciler şimdi de N. Hikmet yoldaşın, insan-
oğlunun uzayda söyleyeceğini ilk söz olduğuna inandığı "Tavariş"
sözüyle ilgili kısa bir yazımız var.

y - Bugün Sovyetler Birliğinde her yerde duyabileceğiniz hitap
biçimi olan "Tavariş" sözünün türkçesi "Yoldaş" demektir. Tavariş
sözü rus dilinde 14. yy'da ortaya çıkmıştır. Bu sözün herhalde
türkçe kökenli bir söz olduğunu bilmiyordunuz. Bu Türkçe kökenli
dillerde kullanılan iki sözcüğün, tavar ve iş sözcüklerinin
birleşmesinden doğdu. Tavar sözünün anlamı ~~herkesin~~ mal, mülk,
mülkiyet demektir. İş sözcüğünün anlamı ise herkesce bilinen
anlamı taşımaktadır. Tavariş birleşik sözü genellikle o zamanlar

3
ticarete iş ortaklığını adlandırmak için kullanılıyordu.

Daha sonra "Tavariş" sözü yeni bir içerik, yakın arkadaş dost, ortak ve yoldaş anlamlarını kazandı. Rus halkı Tavariş (Yoldaş) sözünün kullanıldığı bir çok atasözü ve deyim yarattı. Örneğin; "Ağaya uşaklık yoldaşlık değildir" Kardeşin ele verir, yoldaşın ele vermez" gibi.

Tavariş sözü 19.yy üçüncü çeyreğinin sonunda devrimci^{bir} anlam kazanıyor. Bu söz, geniş ölçüde devrimci çevrelerde savaşım arkadaşlarına, devrimci parti üyelerinin birbirlerine hitap biçimi olarak yaygınlık kazanıyor. Bununla birlikte Tavariş sözü devrimcileri yürekten heyecanlandırırken, beyefendileri ise kızdırıyor.

sinirlendiriyordu. Çarlık Rusyasında birçok devrimci yalnız bu sözü kullandıkları için açimasızca cezalandırıldı.

Ekim devriminden sonra insanla~~kın~~ın hak eşitliğinin , toplum-
da insanlara güven ve saygının altını bu sözle çizmeye başladılar. Sosyalizm düşmanları ise bu sözden nefret ettiler, ona alçaltıcı anlamlar vermeye yeltendiler ve hatta yasakladılar. Ancak Tavarış (Yoldaş) sözünde yeni insanın adını duyan birisi için gericilerin karalamaları ne anlama gelebilir ki?

Günümüz Rusca'sında ~~Tavarış~~ **Tavarış** sözü dost, ortak dava üzeri-
ne fikir birliğiyle birbirine bağlanmış insan anlamına geliyor. İş
arkadaşı, parti yoldaşı gibi anlamlar taşıyor. Ayrıca bu söz öyle-
sine yaygınlık kazanmıştır ki, yolda, otobüste v.b. birbirini
tanımayan insanların kullandıkları bir hitap haline gelmiştir.

TKP (3)

YENİ DÜNYA
Gülsüm İsmail

10/11/1917
10.3.87

2 — Kadının kurtuluşunun ancak proletaryanın kurtuluşuyla birlik-
te gerçekleşebileceği Leninci ilkesi 1917 Ekiminde can buldu. Bir ~~sa~~
söylevinde Lenin, "yeni toplumun kuruluşunu ancak kadının yardımıyla,
onun derin düşünme yeteneği ve bilinçliliğiyle gerçekleştirebiliriz"
diyordu. Bizle ^h Dünya Kadınlar Günüyle ilgili olarak hazırladığımız
bugünkü yazımızda reel sosyalizmin kadına ~~heler~~ kazandırdığına, Sov-
yet toplumunda kadının yerinin ne olduğuna daha yakından bakmak is-
tedik.

2 SORU: Sovyet anayasasının 35. maddesi "Sovyetler Birliğinde kadın ve
erkek eşit haklara sahiptir" der. Bu ilke nasıl yaşama geçirildi,
pratikte durum ne?

2 — Lenin, Kadını "mutfak köleliği"nden kurtarıp, toplumsal üre-

bir dizi ~~görev~~ önemli görevler üstlenmişlerdir.

Kuşkusuz kadınların bu duruma gelmeleri kolay olmamıştır. Özellikle Orta Asya ve Kafkas Cumhuriyetlerinde bu süreç daha zor gerçekleşmiştir. Devrimden hemen sonra kadınlara onur kırıcı, aşağılayıcı davranılması yasaklanmış, başlık kaldırılmış ve resmi evlenme yaşı konarak çok evlilik yasaklanmıştır.

Sosyalist üretim ilişkilerinin yerleşmesi ve kadının ekonomik özgürlüğünü elde etmesiyle paralel olarak sorun kendiliğinden çözülmeye başlamıştır.

7 SORU: Sovyetler Birliğinde kadının politik yaşamdaki yeri nedir?

2 - 1905'te İvanova-Voznesensk'te kurulan ilk işçi sovyetinde yer alan 25 kadın milletvekilinin mirasçıları, bugün SSCB yönetim

time çekmek, başlıca görevimizdir" derken, sorunu çok somut bir biçim de ortaya koyuyordu.

Devrimde, iç savaş yıllarında ve sosyalist toplumun kuruluşun da kadınlar erkeklerle omuz omuza savaşım verdiler. Büyük anayurt savaşında hem cephede, hem de geride cephe gerisinde faşizmin ezilmesinde büyük rol oynadılar. Savaş sonrası yıllarda ekonomik, sosyal, politik ve kültürel alanlardaki çalışmalarıyla toplumda saygın bir yer elde ettiler. Çarlık Rusyasında kadınların ortalama yaşam süresi 35'i bulmazken bugün bu sayı yetmiş aşmıştır. Sovyet kadınları, aralarından binlerce savaş ve emek kahramanı çıkartmışlardır. Uzaya ayak basmış, SBKP MK üyeliğinden Ukrayna devlet başkanlığına dek

organlarında yeralan bir buçuk milyonluk bir ordudur. Sovyetler Birliği Yüksek Sovyetinin %33'nü kadınlar oluşturmaktadır. Bu sayı bölge, kent ve semtlere inildikçe daha da artarak %50'ye ulaşmaktadır. Şüphesiz bu sayıların önemi Amerikan Senatosunda tek bir kadın milletvekili olmadığı gerçeği ile karşılaştırıldığında çok daha çarpıcıdır.

Sovyet toplumunun temel politik ~~güç~~ gücü olan SBKP'nin yaklaşık üçte birini kadınlar ~~ay~~ oluşturmaktadır.

2 - S ORU: Sovyet ~~top~~ kadının öğrenim durumundan ve çalışma koşullarından bahseder misiniz?

3 - Sovyetler Birliğinde nüfusun tamamı okuma-yazma bilmekte-

dir. Ayrıca her yüz kadından altmış beşi orta ve yüksek öğrenim görmüştür. Yine sayılara baktığımızda bir takım mesleklerde kadınların ezici çoğunluğu oluşturduklarını görmekteyiz. Örneğin,, tüm doktorların %69'u , ekonomistlerin %70'i , ilkököl öğretmenlerinin %73'ü kadındır.

Sovyetler Birliğinde aynı işte çalışan kadın ve erkeklerin farklı ücretler ~~xx~~ almaları söz konusu değildir. Ayrıca kadınların fizyolojik yapıları gereği ağır işlerde (toprak altında, zehirli ve kimyasal ~~madd~~ üretiminde vs.) çalıştırılmaları yasaktır.

İsteğe bağlı olarak yarım iş günü veya yarım iş haftası uygulamaları vardır.

7 SORU: Peki, çalışan kadının annelik ve hamilelik sorunu nasıl çözüm

leniyor?

- 2 — Hamile her kadın, doğumdan önce ve sonra olmak üzere 56 günlük ücretli izne sahiptir. 12. beş yıllık planla bu sürenin 70 ~~ya~~ güne çıkarılması öngörüüyor. Doğumda ikiz veya üçüz olma durumunda bu süre uzatılmaktadır.

Hamile kadınların gece vardiyasında çalışmaları, nöbet tutmaları ve iş gezisine yollanmaları yasaktır. Doğumdan sonra anne çalışıyorsa her üç saatte bir emzirme arası verir. Ayrıca maaşı sabit kalmakla birlikte daha kolay bir işe geçme hakkı da sağlanmıştır. Doğumdan sonra her anne, çalışma ~~yerindeki~~ yeri saklı tutulmak kaydıyla bir yıllık ücretsiz izin alabilir. Aynı zamanda her iş yerin-

de kreşlerin olması genç anneler için bir dayanaktır.

Devlet her doğumla birlikte artan miktarlarda doğum yardımı yapar ve bu yardım 1 çocuk 18 yaşına gelinceye kadar devam eder.

Sovyetler Birliğindeki ilginç bir uygulama da, "kahraman anne" ödülüdür. 10 çocuk doğurup büyüten anne bu ünvanı alır. 9,8, 7 çocuklu annelere "annelik şanı", 6 çocuklu annelere ise "annelik madalyası" verilir.

SORU: Kadın Sovyetleri konusunda bilgi verirmisiniz?

- Ⓐ — Kadın Sovyetleri işyerlerinde ve semtlerde kadın haklarını kontrol eden, çalışma ve yaşam koşullarını yakından izleyen gönüllü, toplumsal örgütlerdir. Semtlerde kültürel etkinlikler, söyleşiler düzenler, çocukların ana okulu, kreş ve ilkokul durumlarıyla ilgilenir

ler. SBKP'nin 27.kongresinde Kadın Sovyetlerinin etkinliklerinin arttırılması kararlaştırılmıştır.

Yazımızı ^{Programımız} Sovyet kadın yazar M. Şaginyan'ın şu sözleriyle bitirmek istiyoruz. ² "Biz kadınlar tarih boyunca sık sık kızkardeşler diye anıldık. Ancak SSCB'de emekte, bilinçte, ve karşılıklı ilişkilerde yoldaş olduk. Emegi, insanın toplumdaki yerini bulmada temel ölçü yapan sosyalizmin kendi öz yapısından dolayı babalarımız, kocalarımız, erkek kardeşlerimiz ve oğullarımızla eşitlendik."

Bilindiği gibi, SBKP Ocak Plenumu'nda, ^{son} M. Gorbaçov, ayrıca, daha önce kadınlara ^{son} verilen görevleri belirtti. Şimdi bu gönde, Sovyet kadınlara ^{son} verilen görevleri daha da artırıyor.